

EUCCHARISTIEVIERING SINT-PAULUSKERK
zondag 10.30 u

PASTOOR Paul SCHEELEN
Onthaal, pastoraal gesprek, doop,
huwelijk, uitvaart
pastoor@sint-paulusparochie.be
0476/34 69 12

PAROCHIESECRETARIAAT
Sint-Paulusstraat 22, 2000 Antwerpen
03/231 33 21

KERKFABRIEK SINT-PAULUS
Voorzitter Walter Vrinssen
PR, kerkgebouw en crypte
03/231 31 48 of 0477/50 01 90
kerkfabrieksintpaulus@skynet.be

CONCERTEN EN EVENEMENTEN
Leo Van achter
0473/97 83 36
leo.vanachter@skynet.be

TOERISME EN RONDLEIDING
Sint-Paulusvrienden:
sintpaulusvrienden@proximus.be
Robert Vanherp 0495/57 02 92
Walter Geluyckens 0494/44 82 53

26ste jaargang nr. 4
juli-augustus 2016

Sint-Pauluskrantje

Eucharistievieringen juli 2016

- Zo 3 10.30u Orgelmis - voorganger pastoor Paul Scheelen
Zo 10 10.30u Orgelmis - voorganger pastoor Paul Scheelen
Getuigenis door Peter de Vos
Zo 17 10.30u Orgelmis - voorganger E.H. Louis Soetewey
Zo 24 10.30u Orgelmis - voorganger E.H. Louis Soetewey
Zo 31 10.30u Orgelmis - voorganger E.H. Michel Van Bostraeten

Eucharistievieringen augustus 2016

- Zo 7 10.30u Orgelmis - voorganger pastoor Paul Scheelen
Getuigenis door Peter de Vos
Zo 14 10.30u Orgelmis - voorganger E.H. Michel Van Bostraeten
Ma 15 10.30u Orkestmis - voorganger pastoor Paul Scheelen
Zo 21 10.30u Orgelmis - voorganger pastoor Paul Scheelen
Zo 28 10.30u Orgelmis - voorganger

Maandag 15 augustus feest van Maria ten Hemelopneming.

Om 10.30u plechtige eucharistieviering voorgegaan door pastoor Paul Scheelen. Uitvoering van de "Messe à l'honneur de St. Cécile" van Charles Gounod door orkest Musici Dominicanorum, en het koor "Dechorale". Aan het orgel Nicolas De Troyer, titularis. Algemene leiding, gastdirigent Paul Dinneweth. We vieren de heer R. Van Hove voor zijn 25-jaar kapelheer van de Broederschap van O.L.Vrouw van de Rozenkrans.

Lief en leed in onze parochiegemeenschap

Gedoopt

- 5 juni: Josefien Van Hooydonck
26 juni: Germaine Kutemann
Sepp Baeyaert
Elia Krywen

Gehuwd

- 4 juni: Kristof Lemmens en Elke Janssens
25 juni: Karl Peeraer en Laurence Wauters
Steve Verstraeten en Sara Van Win

Goddelijke interieurs - ADDENDUM

In tegenstelling tot wat in vorige nummer van het krantje vermeldt stond, zal het schilderij van Neeffs, met onze kerk als interieurschildering, toch niet op de tentoonstelling aanwezig zijn.

VAN LICHT NAAR DONKER.

Toen we donderdag 9 juni met zo'n 40 personen in het koorgestoelte plaats namen begon het al een beetje te schemeren in de kerk. De avondzon liet het afweten.

Jeannette Koops zag de beelden in het hoogkoor heel anders dan overdag en nam er enkele foto's van en plaatste die op facebook.

Jeannette plaats regelmatig wat op de facebookpagina van de **Sint-Pauluskerk/ Sint-Paulusvrienden Antwerpen**. Dat kan een stukje heiligenleven zijn, de aankondiging van een concert een weetje over onze kerk, kortom het loont de moeite om regelmatig te kijken.

We zijn Jeannette dankbaar voor haar werk, het resultaat mag er zijn, honderden mensen leren op deze manier onze Sint-Pauluskerk kennen.

Walter Geluyckens

ORKESTMIS OP 15 AUGUSTUS feest van Maria ten Hemelopneming. – EEN EEUWELING TE GAST–

Als er één orkestmis is in onze Sint-Pauluskerk die een bijna iconische status bezit, is het de orkestmis van 'Moederkensdag' op 15 augustus. Rijen dik staat men achteraan in de kerk, zelf de trappen van het hoogkoor worden omgetoverd tot zitjes en als het even kan, worden ook de biechtstoelen ingepalmd, hoewel ze eigenlijk niet betreden mogen worden ...

Traditie troef, want bij midoogst weerklinkt telkens die prachtige plechtige mis van Charles Gounod, de 'Messe Solennelle en l'honneur de Sainte Cécile' met het overbekende Sanctus. De internationaal vermaarde tenor, Yves Saelens, zal opnieuw dit mooie gebed vertolken. Reikhalzend wordt er aan het einde van de mis uitgekeken naar het 'O Beata Mater' van August De Boeck. De diepgaande, innige uitvoering ervan door sopraan Rolande Van der Paal is in Sint-Paulus en vererbuiten een begrip geworden. Met haar prachtig planerende hoogte, doet het verstilde gebed voor Onze Lieve Vrouw menigeen naar adem happen en wordt het met open mond beluisterd en beleefd. Uitkijken is het ook naar de feestelijke begroeting van alle moeders door onze pastoor. Men hoopt elk jaar om weer te mogen luisteren naar een bevlogen idee dat Paul Scheelen bij een vakantiewandeling overviel.

Toch is er dit jaar iets anders dan anders. Dat heeft te maken met het grote oratoriumkoor dat, gesteund door de Musici Dominicanorum, de viering opluistert. Een monument in het Antwerpse cultuurleven. DeChorale viert namelijk haar 100e verjaardag. Het verheugt ons dat mee te mogen vieren. DeChorale en Sint-Paulus hebben een sterke onderlinge band, het koor stond van 1971 tot eind 2001 onder leiding van kapelmeester-emeritus Frans Dubois, toen het nog officieel Koninklijke Chorale Caecilia heette. Hij realiseerde er mooie opnames,

creaties en concerten mee, denk maar aan de traditionele Johannes Passies rond Pasen in Sint-Paulus.

Het koor dankt haar ontstaan aan Lodewijk De Vocht, een van de grote figuren uit de geschiedenis van de Vlaamse muziek. Hij vormde in 1916 het dameskoor Constance Teichman om tot het gemengd koor Chorale Caecilia. Het koor verwierf een grote nationale en zelfs internationale faam. De Vocht liet naast grote klassieke werken ook werk van Stravinsky, Honegger, Milhaud en Kodaly op de pupiters plaatsen. Het is ook diezelfde Lodewijk De Vocht die hét Marialied onder de Marialiedereren schreef: Onze-Lieve-Vrouw van Vlaanderen. Vanzelfsprekend kan dit lied tijdens de orkestmis op 15 augustus niet ontbreken! De Vocht gaf na meer dan 50 jaar, in 1968 de dirigeerstok over aan Frits Celis, die de Chorale Caecilia tot 1971 leidde.

Sinds 2002 wordt deChorale met grote dynamiek en scherpe visie aangevoerd door Paul Dinneweth. Dit resulteerde niet alleen in een breed en uitdagend repertoire en prachtige concerten op grote podia (deSingel, Concertgebouw Brugge) maar ook in mooie buitenlandse projecten (o.a. Concertgebouw Amsterdam). DeChorale heeft bovendien in het ontwrichtende jaar 2016, zo getekend door de aanslagen in Brussel, blijk gegeven van een enorm sterke ruggengraat. De uitvoering van de Mattheuspassie in deSingel vond plaats op de dag van de terroristische aanslagen, werd noodgedwongen geannuleerd maar werd door een enorme inspanning toch nog in dezelfde week uitgevoerd. Toen het Tokyo Ballet (uit angst nà de aanslagen) forfait gaf voor de uitvoeringen van de Negende Symfonie met deChorale in Vorst Nationaal, liet het koor Beethovens Europese hymne, Ode an die Freude, 5 weken later toch klinken. Het werd de ideale opmaat naar de concerten met het ballet van Béjart die nu in januari 2017 in Vorst

zullen doorgaan. De kranige jarige, sterk verweven met haar thuisstad, opent dit jaar ook nog al zingend het nieuwe Havenhuis en is vocaal van de partij bij de heropening van het Museum Plantijn-Moretus.

Het orgelpunt van de feestelijkheden is de uitvoering van een nieuw oratorium van Martijn Valke, gekoppeld aan de Korensymfonie van Lodewijk De Vocht op 6 en 8 november in deSingel.

Als "meer dan 200-jarige" willen de 'Sint-Paulus orkestmissen' de jarige eeuweling een even lang leven toewensen, in voorspoedige artistieke gezondheid en met behoud van de drive en de prachtige vriendsfeer die deChorale zo eigen is.

Wij hopen dat de ook de vriendschap en artistieke

verwantschap tussen deChorale en Sint-Paulus even lang mag blijven duren. Lang leve deChorale!

Op 15 augustus staan de Musici Dominicanorum en de Chorale onder leiding van Paul Dinneweth.

Op het programma: de 'Messe Solennelle' van Charles Gounod, 'O Beata Mater' van August de Boeck, 'Onze Vader' van Arnold Brand. Soli zijn Rolande Van der Paal (sopraan), Yves Saelens (tenor) en Wilfried Van den Brande (Bas-Bariton). De eucharistieviering wordt voorgedaan door pastoor Paul Scheelen.

Predikbroeders in woord en daad. Dominicanen in Vlaanderen in de 20ste eeuw

**Boekvoorstelling Sint-Pauluskerk Antwerpen,
zaterdag 10 september 2016**

De orde der predikbroeders – beter gekend als de dominicanen – viert dit jaar zijn achthonderdste verjaardag. Ter gelegenheid van dit bijzondere jubileum werd, in een samenwerking tussen de Vlaamse dominicanen en de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen van de KU Leuven, een boek samengesteld over de recente geschiedenis van de dominicanen in Vlaanderen. Dit boek zal worden voorgesteld op zaterdag 10 september, op een feestelijke viering die het jubeljaar afsluit. De viering zal worden voorgegaan door de verantwoordelijken van de Belgische dominicanen en de magister-generaal van de orde, Bruno Cadoré.

De viering zal plaatsvinden in het prachtige kader van de Antwerpse Sint-Pauluskerk. De keuze voor deze locatie is geen toeval, zoals mensen die vertrouwd zijn met de geschiedenis van de kerk zeker zullen weten. De Sint-Pauluskerk behoorde namelijk tot het Antwerpse dominicanenklooster dat

bij de Franse Revolutie werd opgeheven. Sint-Paulus is de enige dominicanenkerk van vóór de Franse Revolutie die zo goed als intact is gebleven, zowel wat de binnen- als wat de buitenkant betreft. Door de slotviering van het jubeljaar hier te organiseren, wordt dus aangeknoopt bij de geschiedenis van de dominicanen in de Scheldestad, die teruggaat tot in de 13de eeuw.

Het boek dat zal worden voorgesteld op 10 september, draagt de titel ***Predikbroeders in woord en daad. Dominicanen in Vlaanderen in de 20ste eeuw***, en bestaat uit drie grote delen. Na een inleidend artikel, waarin de hoofdlijnen van de geschiedenis van de dominicanen in onze streken worden geschetst, worden in het eerste deel van het boek de dominicaanse initiatieven “in dienst van Kerk en samenleving” behandeld. In de bijdragen worden vier kernactiviteiten uit het

apostolaat van de Vlaamse dominicanen belicht: de Sociale School in Heverlee-Leuven, het Apostolaat van de Grootstad in Antwerpen, de dominicaanse missie in Congo in het oog van de Simba-opstand (1964-65) en het Katholiek Universitair Centrum te Gent.

Voor vele Antwerpenaars zal het artikel over het Apostolaat van de

Grootstad (AGRO) een mooi overzicht geven van iets wat zij nog van dichtbij hebben gekend en meegemaakt.

AGRO werd gesticht in 1936 door pater Ireneus Leopold Luyts, met de bedoeling om 'missiewerk' te verrichten onder de verpauperde arbeidersmassa in Antwerpen. Dit werk steunde in de beginperiode op drie pijlers: Luyts 'juffrouwen' die huisbezoeken gingen afleggen, het verspreiden van goede lectuur en het organiseren van feesten en godsdienstoefeningen. Later breidde dit werk zich verder uit naar een sterke sociaal-caritatieve ondersteuning en de organisatie van tal van (ontspannings)activiteiten in een christelijk milieu (zoals de befaamde 'autotochten van de liefde' en

Sinterklaasfeesten). In 1967 nam pater Joseph De Fleurquin het bestuur van AGRO op zich. Door het wegvallen van het traditionele doelpubliek en een veroudering van de actieve leden, besloot men AGRO in 1998 uiteindelijk te ontbinden.

In het tweede deel van het boek worden enkele artikels samengebracht over de dominicanen en "het gedrukte woord". De naam 'predikbroeders' drukt meteen uit dat de predicatie of de verkondiging van de Blijde Boodschap in het hart van de religieuze identiteit van de dominicanen ligt. "Gezonden om het Evangelie te verkondigen" werd dan ook gekozen tot motto voor het jubeljaar. Die predicatie van de dominicanen gebeurde niet enkel vanaf de kansel of door apostolische activiteiten, zoals hierboven beschreven. Ook door allerhande tijdschriften werd er aan verkondiging gedaan. Zo wordt in het boek het verhaal verteld van *Het Parochieblad*, *Kultuurleven*, *Jong Kultuurleven - Jeugd en Cultuur* en *Tijdschrift voor Geestelijk Leven*. *Het Parochieblad* werd bijvoorbeeld uit de grond gestampt door de dominicanen in Antwerpen. Vanuit het nieuwe klooster 'Ludovicus Flores', gebouwd op Linkeroever, organiseerden de dominicanen de uitgave van *Het Parochieblad* alsook onderwijs, verenigingsleven en

parochiepastoraal. Door interne strubbelingen moesten de dominicanen de uitgave van *Het Parochieblad* in de jaren '50 overlaten aan de bisdommen, maar er kan geen twijfel over bestaan dat zij het waren die het blad hebben grootgemaakt.

Latrodectus

www.delcampe.net

In het derde deel van het boek worden nog enkele grote dominicaanse figuren uit de 20ste eeuw behandeld: pater Jules Callewaert, de "predikheer voor Vlaanderen", en het filosofisch-theologische driemanschap Dominicus De Petter, John Henry Walgrave en Edward Schillebeeckx. Het boek wordt afgesloten met een bijdrage over het leven in het Gentse dominicanenklooster anno 1964 en een tekst waarin enkele toekomstperspectieven op het dominicaans leven en de dominicaanse inspiratie in Vlaanderen worden aangereikt.

Het verleden van de Sint-Paulusparochie blijkt voor de parochianen geen stoffig, gesloten boek te zijn. Integendeel, ik heb gemerkt dat men de eigen, diep

reikende spirituele en historische wortels aanvoelt en hier blijvend voedsel uit wil trekken. De dominicaanse traditie biedt een ware schat aan, waarvan we enkel mogen hopen dat mensen deze zoveel mogelijk verkennen én ontdekken. Initiatieven zoals de dominicaanse lezingenreeks, die dit jaar in Sint-Paulus werd ingericht, bieden als het ware een kijk door het sleutelgat, een glimp van verleden, heden en toekomst van een orde van Godszoekers en Christusverkondigers. Het boek *Predikbroeders in woord en daad* wil rechtdoen aan de rijke erfenis van de dominicanen in Vlaanderen door een brede waaier aan onderwerpen te behandelen. Wij hopen u dan ook op de jubileumviering te mogen begroeten en het boek verder aan u te mogen voorstellen.

Namens de redacteurs en auteurs,
Anton Milh, KU Leuven

Predikbroeders in woord en daad. Dominicanen in Vlaanderen in de 20ste eeuw, ed. M. Lamberigts, M. De Caluwé & A. Milh, wordt uitgegeven bij Halewijn en is beschikbaar bij de uitgeverij en via de boekhandels vanaf 10 september.

RELIGIEUZE NUMISMATIEK 27.

Een ovale medaille in koper (hoogte zonder het oog: 4.50 cm, breedte: 4.00 cm) stelt een tafereel voor : een huisje dat door twee engelen wordt gedragen op de wolken door de lucht. Op het dak zit Onze Lieve Vrouw met Jezus op haar schoot. De tekst luidt: S(ancta) Mar(ia) Laur(etana). Deze medaille werd vermoedelijk gemaakt in de 18de eeuw in de stad Rome, vandaar dat deze naam onderaan voorkomt.

Een van de eerste heiligdommen waar Onze Lieve Vrouw werd vereerd, is gelegen in Italië nl. in Loreto. Het is dan ook logisch dat er vele medailles werden gemaakt door de eeuwen heen met haar beeltenis en haar verhaal.

Het huisje in Nazareth waar Maria geboren werd, waar ze opgroeide en later leefde met Jezus en Jozef werd al vlug een oord van verering. De heilige Helena heeft er zelfs een kerk laten omheen bouwen. Op zekere dag in 1291 was het in gevaar, het werd bedreigd door de oprukkende Turken. Volgens de legende werd het huis toen overgebracht naar Illyrië in het huidige Kroatië. Op 10 december 1294 werd het door engelen naar Loreto in Italië getransporteerd. Dit wonder wordt hier afgebeeld.

Hoe het huisje in Loreto is beland kan niet met zekerheid worden nagegaan maar het is wel opgetrokken in stenen die afkomstig zijn uit de streek van Nazareth. Al vlug werd het een waar bedevaartsoord. De naam Loreto komt van het woud Lauretum waar het huisje werd aangetroffen, anderen zeggen dat het in een laurierbos was neergezet.

Er werd daar een grote kerk gebouwd waarin het huisje zich bevindt. De allerbeste kunstenaars hebben het gebouwtje omgeven door een marmereen kast, volledig met kunst versierd, ze dateert uit de 16de eeuw.

Dit wonder werd ook door de kerk gebruikt als een wapen tegen het protestantisme in de Reformatie, de Mariaverering werd ontkend door de protestanten. Loreto kende dan ook een grote bloei in de 16de eeuw onder de invloed van de Pausen die er regelmatig op bezoek gingen.

In het huis stond een Mariabeeld dat door de gelovigen werd vereerd, het huidige beeld is echter een kopie. Het originele werd verwoest door een brand in 1921.

Een tweede medaille toont het beeld zoals het nu is. Deze medaille is ook van koper gemaakt met een doorsnede van 4.00 cm, de tekst verklaart alles : b(eata) Virgine di Loreto.

Tot slot voeg ik er nog een prent bij waarop de Madonna wordt afgebeeld in groot ornaat met vele juwelen getooid. Een stukje zwarte voile is bovenaan vastgemaakt. Een tekst onderaan bevestigt dat deze stof het beeld heeft afgedekt gedurende enkele dagen tijdens het feest van het 600 jarig overbrengen van het huis in 1894.

De feestdag van OL Vrouw van Loreto wordt gevierd op 10 december, dag van de overbrenging van het huisje in 1294.

Jean Marie Wielemans

Dominicanen

vierde en laatste lezing op donderdag 9 juni 2016

IUBILÆUM 800 1216-2016
ORDO PRÆDICATORUM

Met zo'n 40 personen waren we die avond samen. Een reeks van vier lezingen werd afgesloten met verhalen over dominicanen in onze kerk, mannen en vrouwen: heilig, zalig of gewoon zoals u en ik. We kwamen bij elkaar in het koorgestoelte. Het koorgestoelte in onze kerk dateert van 1638 en is waarschijnlijk gemaakt door Jean de Juploy, met de medewerking van verschillende beeldsnijders.

Een koorgestoelte bestaat meestal uit 72 stoelen of stallen. Een verwijzing naar het Lucasevangelie waar Jezus de 72 leerlingen uitzend twee aan twee.

De cantorstoelen, dienen voor de twee voorzangers. De ruimte tussen koor en de rest van de kerk werd vroeger afgesloten door een stuk koordoksaal. Dit koordoksaal werd in 1833 afgebroken toen de kerk parochiekerk werd en staat nu opgesteld in het Adare Manor hotel in Limerick, Ierland. Het Zilveren Forcevilleorgel dat op het koordoksaal stond bevindt zich in de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Broechem.

Tot 1798 werden hier elke dag in dit koorgestoelte (160 jaar lang) de getijden, zeg maar de gebeden van de kerk uitgesproken of gezongen.

Achtmaal daags, morgens beginnende met de metten en s 'avonds eindigend met de completen. De paters zongen hier de psalmen, lasten de nodige meditatieve stilten in en verdwenen terug naar hun klooster. Na het concilie werden de getijden tot drie gebedsmomenten terug gebracht.

Ik citeerde een stukje uit de avondpsalm 130, die rond deze tijd in heel wat kloosters wordt gebeden (psalmen, toegeschreven aan Koning David, 150 psalmen om precies te zijn).

Psalm 130

1. Uit het diepste diep roep ik tot U, Heer!
2. Heer, luister toch naar mijn bidden en smeken.
3. Als Gij, Heer, de zonden in gedachte houdt blijft niemand overeind.
4. Maar bij U, is vergeving, want zo wilt Gij gevreesd zijn.
5. Ik zie uit naar de Heer, heel mijn hart hunkert naar Hem, ik wacht in vertrouwen op zijn woord.
6. Mijn hart ziet uit naar de Heer, meer dan wachters uitzien naar de ochtend.

We hadden onszelf de niet geringe taak opgelegd om aan de deelnemers zoveel mogelijk dominicanen voor te stellen in de 20 minuten die waren voorzien. Dus moesten we wel een keuze maken.

Leo koos een route langs enkele biechtstoelen en startte bij Albertus Magnus, leraar van Thomas van Aquino en Rosa van Lima (zijn favoriete dominicanes van de derde orde). Haar biografie boeit bezoekers altijd en haar feestdag raakt een gevoelige snaar bij Leo. Voorbij de ditmaal marmereen Rosa van Artus II Quellinus werden enkele beelden bekeken bij de biechtstoelen in de

noordbeuk van de kerk. Bij de tweede biechtstoel wees hij op de cartouche met de zalige dominicaan mysticus Henricus Suso. Even verder ging het over de misvormde en blindgeboren edelvrouw Margaretha da Citta di Castello, die ook derdeordelinge werd en begin 17de eeuw werd zalig verklaard. De zalige Jacobus Venetus (zijn naam staat op de sokkel) bij de voorlaatste biechtstoel van die rij was ook een nobele onbekende bij ons publiek. Hij groeide op in een klooster in Venetië en deelde al zijn bezittingen uit aan de armen. Zijn aandacht voor de verering van relieken en zijn vondst van een bloeiende rozentak in volle winter worden hier uitgebeeld. Het was drie maal haasten om ook de zalige Lucia Casta en de heilige Jan van Keulen nog kort voor te stellen. Lucia wilde niet trouwen en haar leven aan God wijden. Ze zou zich zelf de ogen hebben uitgestoken, vandaar haar ogen op een schoteltje. Als enige dominicaan bij de martelaren van Gorkum werd Jan van Keulen heilig verklaard. De protestanten verzamelden alle katholieke geestelijken die ze in de buurt konden vinden, martelden hen en hingen hen op in een schuur.

Joris liet in de pandgang het gezelschap kennis maken met twee heilige dominicanen die een belangrijke rol speelden in de *slag van Lepanto*. Op het eerste schilderij (in een reeks van vier over deze zeeslag) staat Catharina di Ricci. Alhoewel er ook

gesteld wordt dat dit Catharina van Siena zou kunnen zijn volgen we de visie van Pastoor Scheelen. De extases en visioenen die Catharina di Ricci had waren een inspiratiebron voor zowel Don Juan van Oostenrijk, de aanvoerder van de vloot van de Heilige Liga, als de vele roeiers en strijders die eerst gingen bidden en dan het rozenkransgebed als mantra gebruikten om gemotiveerd aan de strijd te beginnen. Op het laatste schilderij staat paus Pius V, dominicaan, die zijn politieke invloed gebruikte om de vloten van verschillende naties bijeen te brengen in de Heilige Liga.

Niet afgebeeld met een portret of beeld, in de Sint-Pauluskerk, maar wel heel belangrijk voor het behoud van deze kerk is prior Cornelius Jozef Peltiers. Bij het schilderij van het promotiebord voor het behalen

van zijn licentiaatstitel werd over hem wat meer uitleg gegeven. Hij was de laatste prior van het dominicanenklooster alhier. Door zijn beslissingen en acties heeft hij ervoor kunnen zorgen dat het klooster mét kerk gespaard uit de Franse tijd is kunnen komen. Daarbovenop had hij oog voor het welzijn van de overgebleven dominicanen (na de sluiting van het klooster) waarvoor hij een lijfrente bedong bij het verkoop van de kloostergebouwen aan de toenmalige kerkfabriek.

Als laatste werd even stilgestaan bij het portret van Reginaldus Cools, geboren en gedoopt in Antwerpen in de 17de eeuw. Na een carrièrestart als veelbelovend advocaat gooide hij zijn leven om en trad in bij de dominicanen. Door zijn goede contacten met het Spaanse vorstenhuis werd hij benoemd tot bisschop van Roermond. Dit bleef hij tot hij op 82-jarige leeftijd geroepen werd om de tiende bisschop van Antwerpen te worden.

Ikzelf gaf uitleg aan het imposante hoogaltaar (1670) waar de dagelijkse H. Mis werd opgedragen, een geschenk van de oud prior Ambrosius Capello, bisschop van Antwerpen.

Rijke familie die Capello's van Italiaanse afkomst, moeder was van adel Maria Boxhorn en vader Francisco was een rijke koopman. Ambrosius trad op 17 jarige leeftijd in bij de dominicanen en koos als kloosternaam Marius. Hij studeerde in Douai, Salamanca en Leuven en werd tweemaal prior van dit klooster. Hij zou 22 jaar lang bisschop van Antwerpen zijn. Het graf van zijn ouders waarop hijzelf is afgebeeld bevindt zich op het hoogaltaar. Zijn moeder betaalde het vijftiende paneel van de rozenkranssuite. Hij vergat als bisschop van Antwerpen

zijn Sint-Pauluskerk niet en bekostigde het hoogaltaar ontworpen door Frans Van Sterbeeck en uitgevoerd door vader en zoon Peter Verbruggen. Dit altaar is puur in steen. Het rode marmer kwam uit Rance bij Beaumont, het witte marmer uit Carrara (Italië), het zwarte marmer uit Dinant en Doornik.

Er wordt verteld dat Ambrosius Capello twee hoeves uit het familiebezit moest verkopen om dit altaar te kunnen bekostigen, omgerekend naar euro's zou het nu zo'n 3,8 miljoen euro kosten. De wapenspreuk van Capello "Omnia Desuper", alles komt van boven gaat hier zeker op. Een beetje ijdelheid was de man niet vreemd en een selfie siert dan ook mee het altaar.

De dominicaan Michael Ophovius (1570-1637) kon niet ontbreken op ons lijstje bekende dominicanen. Michael van Ophoven werd geboren in 's-Hertogenbosch in 1570 en in het najaar van 1585 trad hij in bij de Dominicanen van Antwerpen.

Michaels begaafdheid werd door zijn superieuren snel opgemerkt, hij studeerde verder theologie aan de universiteit van Bologna en haalde de graad van licentiaat in Rome. Tien jaar na zijn theologische studies kreeg hij de graad van magister, de hoogste graad die je in de orde kon halen.

Terug in het Antwerpse klooster(1608) maakte Michael spoedig carrière. Hij werd prior, definator, provinciaal- herstelde de kloostertucht in zijn provincie en richtte een nieuw klooster op met Latijnse school in Lier. Op een bepaald moment was hij prior van Antwerpen en Lier.

Prior Ophovius was zoals zovele hogere geestelijken ook een diplomaat. In 1623 kreeg hij van Aartshertogin Isabella de opdracht om bij een bezoek aan 's-Hertogenbosch, de gouverneur van de Staatse vestingstad Heusden te polsen om zijn vesting aan de Spanjaarden over te dragen. Isabelle meende uit geheime inlichtingen verstaan te hebben dat gouverneur Van Horne dit in gedachte had.

Niets was minder waar en Ophovius werd opgesloten in afwachting van de doodstraf, 21 maanden lang was hij geïnterneerd in de gevangenispoort van 's-Gravenhage. Aartshertogin Isabella deed al wat ze kon om hem vrij te krijgen. In 1624 kwam hij vrij. Om hem schadeloos te stellen maar vooral om zijn grote kwaliteiten kreeg hij de bisschopsstoel van 's-Hertogenbosch aangeboden, hij was ondertussen voor de vierde maal prior van zijn klooster in Antwerpen. Op 13 september 1626 werd Ophovius in de kathedraal van Antwerpen tot bisschop gewijd. In 1629 namen de staatse troepen 's-Hertogenbosch in. Hij tekende mee het capitulatieverdrag. Het katholieke geloof kon niet langer meer in vrijheid beleden worden. Ophovius verliet de stad, weigerde de zetel van het bisdom Brugge hem aangeboden door aartshertogin Isabella en keerde terug naar Antwerpen, zijn laatste maanden bracht hij door in het klooster van Lier.

Zijn vriendschap met Pieter-Paul Rubens resulteerde in enkele mooie portretten van Ophovius. Een kopie hangt in de ruimte voor de schatkamer.

Lang genoeg verteld en nog zoveel kunnen vertellen. We sloten af met een kleine receptie in de voormalige weekkapel.

Joris, Leo en Walter

Message for Sea Sunday Boodschap voor de Zondag van de Zee 10 juli 2016

Elk jaar trekt men de aandacht op het leven en het werk van de zeevaarders. Dit is de "Dag van de Zeeman/Vrouw", zowel van de koopvaardij, cruise, visvangst en marine. Deze dag is internationaal herkend zowel door burgerlijke als kerkelijke overheden en wordt gevierd in alle christelijke zeemansmissies. Apostolatus Maris Internationaal maakt deel uit van de "Pontifical Council for the Pastoral care of Migrants and Itinerant People" en ook dit jaar is er een boodschap van President Cardinal Antonio Vergliò en Secretary Joseph Kalathiparambil om aandacht en betrokkenheid te vragen voor de 1.200.000 werkers op zee aan boord van 50.000 merchant ships. Concreet roept zowel paus Franciscus als Kardinaal Vergliò de AM aalmoezeniers op "om de stam te zijn van deze werkers die ver weg leven van hun geliefden en met gevaarlijke en moeilijke situaties worden geconfronteerd."

In Antwerpen vieren we deze dag in de voormiddag met de aalmoezeniers van alle christelijke missies in een oecumenische dienst in de International Church te Ekeren. We halen met minibusjes van de missie de zeelui op die zich vrij kunnen maken. In de namiddag zijn er, zoals op elke zondag, sportactiviteiten voor de bemanning op ons sportveld aan de Oosterweelsteenweg 66. Zaterdag en zondag vieren we de eucharistie om 19.00u voor Sea Sunday en worden alle zeelieden aanwezig in de club getrakteerd op een vrij drankje. Wil je de wereld van de zeelui van dichterbij leren kennen? Ons centrum is open elke avond van 19 tot 23u. Wil je (op vaste basis) meewerken als vrijwilliger in de shop, de foyer of als scheepsbezoeker? Neem contact op met:

Chaplain Fr. Jos Vanhoof

Pontificale Raad voor de Pastorale zorg van migranten en reizende mensen

Enkele uittreksels uit 'Boodschap voor de Zondag van de Zee' 10/7/16

Vanuit een rustige zetel is het moeilijk te vatten hoe ons dagelijks leven afhankelijk is van de maritieme industrie en van de zee.

We stellen vast dat bijna alles van wat we gebruiken, vervoerd wordt per schip. ... Zonder maritieme handel zou de import en export van goederen en afgewerkte producten niet mogelijk zijn. Zelfs tijdens een cruise, beseffen we niet dat duizenden zeelieden hard werken om ervoor te zorgen dat alles vlot en comfortabel verloopt

Tijdens de recente vluchtelingencrisis op de Middellandse Zee waren de bemanningen van vrachtschepen de eersten om hulp te bieden aan duizenden vluchtelingen die Europa trachtten te bereiken aan boord van overvolle niet zeewaardige rubberboten.

Bijna 1.200.000 zeelieden van allerlei nationaliteiten (waarvan een groot gedeelte afkomstig uit ontwikkelingslanden) vervoeren aan boord van 50.000 vrachtschepen bijna 90 % van alle ladingen. De meedogenloze krachten van de zee en de oceaan, maar ook van de piraterij, stellen de schepen bloot aan grote risico's. Het zijn de zeelieden die op verschillende manieren hun leven riskeren.... Soms wordt aan bemanningen, na een lange zeetocht, het recht ontzegd het schip te verlaten en aan land te gaan. Contracten verplichten hen maanden verwijderd te zijn van hun familie en naasten, soms gedurende verschillende jaren. Hun kinderen groeien op zonder een vaderfiguur en alle verantwoordelijkheden rusten op de schouders van de moeder.

De menselijke en professionele waardigheid van de zeelui is bedreigd wanneer ze worden uitgebuit door lange werkuren, ingehouden salaris gedurende maanden of gewoon niet uitbetaald. De maritieme strafwetgeving baart ons grote zorgen, in het bijzonder omwille van de toegenomen criminalisering van zeelieden in geval van ongevallen, schipbreuken, vervuiling, enz.

Paus Franciscus moedigde de aalmoezeniers en vrijwilligers van het Apostolaat van de Zee aan om *"de stem te zijn van de werkers die ver van hun familie leven en zich in moeilijke en gevaarlijke situaties bevinden"*...

Kardinaal Antonio Maria Vegliò
President

+ Joseph Kalathiparambil

Tentoonstelling: 'PREDIKERS TE PAS/ TE ONPAS'

Kruiswegkapel juli-augustus

Naar aanleiding van 800 jaar Dominicanen werd in de kruiswegkapel een geschiedkundige tentoonstelling aangebracht. Belangrijke Dominicaanse figuren uit het verleden maar ook dichter bij onze tijd worden gepresenteerd op een twintigtal banieren.

Bij de ingang naar de pandgang:

Dominicus de Guzman en Catharina de Siena
maar ook Edward Schillebeeckx

Bij en in de kruiswegkapel:

Thomas van Aquino - Martin de Porres-Sigrud Undsted -
Fra Angelico - Osanna Kotorska - Luis de Granada -
Meister Eckhart - Le Saulchoir: Chenu en Congar -
Ceslas Rutten - Dominique Pire - Philip Thomas Howard -
Marie-Joseph Lagrange - Henri-Dominique Lacordaire -
Georges Anawati - Anna Abrikosova en Vladimir Abrikosov -
Joannes Raken - Nic Apeldoorn -

Een rozenkrans van Hendrik VIII

Hendrik VIII (Greenwich, 28 juni 1491 – Westminster, 28 januari 1547) was koning van Engeland en Ierland (1509–1547), stamde uit het Huis Tudor, en was een zoon van Hendrik VII. Hendrik staat bekend als het prototype van de zelfbewuste renaissancevorst, voor de afscheiding van de Engelse Kerk van de Kerk van Rome, zijn toenemend schrikbewind en natuurlijk om zijn zes vrouwen.

Hendrik wilde Engeland tot een sterke mogendheid maken die een vooraanstaande rol zou spelen in de Europese politiek. Hij was intelligent en geïnteresseerd in kunst en wetenschap. Hij werd echter ook beschouwd als liefdeloos, egoïstisch en wreed. Tegenstrevers, echtgenotes of dienaren die hem in de weg stonden ruimde hij meedogenloos uit de weg.

Peregrine Andrew Morny Cavendish (27 april 1944), twaalfde hertog van Devonshire) bezit een rozenkrans die aan Hendrik VIII heeft toebehoord. Het is waarschijnlijk Vlaams kunstwerk, gemaakt uit bukshout, een soort hout dat uitermate geschikt is om te graveren. Het is een "één decade rozenkrans" (slecht één tientje) en is

ongeveer 58,5cm lang. Omdat op de grote Onzevader kraal het familiewapen van Hendrik VIII en Catharina van Aragon wordt afgebeeld, moeten we dit object dateren tussen dit eerste huwelijk in 1509 en de eerste pogingen om het te beëindigen in 1526. Het zou een geschenk geweest zijn van kardinaal Thomas Wolsey (ca.1471 - 29 november 1530). Nadien waren vervolgens de Bisschop van Aken, de biechtvader van Lodewijk XIV François de la Chaise (25 augustus 1624 - 20 januari 1709), Parijse Jezuiten en Gabriel Brotier eigenaar, om dan uiteindelijk in de negentiende eeuw in het bezit te komen van de hertogen van Devonshire.

Het object begint bij de ring waarop twee koninklijke lijfspreuken zijn aangebracht:

- Honi Soit Qui Mal Y Pense - Wee hij, die er slecht over denkt ("garter motto" of lijfspreuk van de Orde van de Kousenband)
- Poeni Dei Adjvtorivm Mevm - De straf van God is mijn hulp.

Op het kruis zijn langs de ene zijde Christus en de vier evangelisten afgebeeld en aan de andere kant de vier kerkvaders.

Elke bol van de Weesgegroot kralen is gegraveerd met een artikel van een geloofsbelijdenis en vijf medaillons met afbeeldingen van de apostelen, profeten, profetessen en verschillende scènes uit de Heilige Schrift.

De Onzevader kraal is op de buitenzijde versierd met de naam van de koning en de koninklijk wapenschilden. Deze scharniert open heeft binnenin scènes van de Mis van Sint-Gregorius en Onze-Lieve-Vrouw en kind omringd door engelen.

Erwin Vandecaeter

Sanctus Dominicus

En wij maar vertellen dat de Dominicanen geen bier of kaas maakten zoals bijvoorbeeld de Trappisten. Hier was een studium generale gevestigd De Dominicanen hielden zich naast zielenzorg bezig met lesgeven en werkten o.a. nauw samen met de drukkerij uitgeverij Plantin-Moretus.

Tijden veranderen naar aanleiding van het jubeljaar 800 jaar Dominicanen lieten de Dominicanen bij Brouwerij Grain d'Orge in Hombourg een Sanctus Dominicus bier brouwen. Een licht en een donker bier Sanctus Dominicus Prior worden aangeboden. De opbrengst van de verkoop gaat naar Spem Miram een fonds dat wereldwijd Dominicaanse projecten financiert.

Het bier is hier niet verkrijgbaar maar ondergetekende is als afsluiter van de vier lezingen een paar bakken in het klooster van Brussel gaan afhalen.

Iedereen was het erover eens, een Dominicaan laat zich ook drinken.

Walter Geluyckens

Lourdes in Sint-Paulus

Zoals beloofd hierbij het artikel van 14 oktober 1908, met dank aan

GAZET VAN ANTWERPEN

Erwin Vandecaeter

Zondag namiddag had in St-Pauluskerk een roerende plechtigheid plaats, eenvoudig, ja, doch wellicht groot in hare gevolgen — laat ons het, ten minste, hopen.

't Gold het wijden van de grot, opgericht in den hof der oude Preekheerenkerk, ter eere der Onbevleete Maagd, een schoon gedenkteeken dat de groote gebeurtenissen, vijftig jaar geleden voorgevallen aan den voet der Massabielle-rots, levendig voor den geest roept.

Reeds lang vóór vijf ure verdrong zich een ingetogen menigte in den hof. De wijding ving aan met het zingen van den "Magnificat", welks eerste vers telkens door het volk herhaald werd. Dan las de Z. E. H. Coppens, pastoor der parochie, de gebruikelijke gebeden en besproeide het beeld en de grot met wijwater. Een geestdriftige aanspraak van den E. P. Isidorus, Augustijner-monnik, sloot de plechtigheid.

Deze viel samen met het sluiten van 't octaaf van den H. Rozenkrans, dat telkenjare met zooveel luister gevierd wordt in Sint Pauluskerk. Hoe de kerk, onder 't lof, dat op de wijding onmiddellijk volgde, niet gebarsten is van 't volk, is iets onbegrijpelijks. Heel de stad was er samengestroomd, om 't laatste sermooon te hooren van Pater Isidorus, die als kanselredenaar een welverdiende faam geniet.

Hoe de processie, welke na 't lof driemaal rond het inwendige der kerk gaan zou, zich door den menschenmuur heeft kunnen boren, blijft ons een raadsel. Melden wij nog dat het Allerheiligste gedragen werd door een Engelschen bisschop wiens naam ons ontgaan is.

Nog lang nadat de groote klok van St-Paulus het octaaf had "uitgeluid", was het een eerbiedig gaan en komen in den hof der kerk, welke, evenals de grot, tooverachtig schoon verlicht was.

Moge het nieuwe heiligdom, opgericht door pastoor Coppens, grootelijks bijdragen tot het verspreiden van den eeredienst tot O. L. V. van Lourdes! Moge de grot van St-Paulus een brandpunt worden van ware godsvrucht en vrome geloofsbelijdenis!

Parochiale coördinatiekalender

Juli

Za	2	11.00u	Huwelijksviering Christophe Geyskens-Killia Wouters
		13.00u	Huwelijksviering Sacha Bauwens-Julie Reynaert
Zo	3	10.30u	Orgelmis
Vr	8	11.00u	Huwelijksviering Gregory Goethals-Charlotte Brouwers
Zo	10	10.30u	Orgelmis
Za	16	16.00u	Vrij concert door "Epson Choral Society" Engeland
Zo	17	10.30u	Orgelmis
Zo	24	10.30u	Orgelmis
Zo	31	10.30u	Orgelmis

Augustus

Zo	7	10.30u	Orgelmis
		18.00u	Armeens huwelijk Michaël Syoufi-Manochah Milkon
Wo	10	14.00u	Kerkraad
VR	12	13.30u	Open concert "Utopia" Nacht van de kerken
Za	13	13.30u	Open concert "Utopia"
Zo	14	10.30u	Orgelmis
		12.00u	Doop Julia Bouman
		13.00u	Doop Elias Paredes
Ma	15	10.30u	Feest van Maria ten Hemelopneming-Orkestmis
Vr	19	21.00u	Concert-organisatie AMUZ
Zo	21	10.30u	Orgelmis
Ma	22	20.00u	Concert-organisatie AMUZ
Di	23	22.15u	Concert-organisatie AMUZ
Wo	24	20.00u	Concert-organisatie AMUZ
Do	25	22.15u	Concert-organisatie AMUZ
Zo	28	10.30u	Orgelmis
		20.00u	Concert-organisatie AMUZ

Teksten en afbeeldingen werden opgenomen zoals door de auteurs aan de redactie bezorgd
Verantwoordelijke uitgever: P. Scheelen, Sint-Paulusstraat 22, 2000 Antwerpen
Foto's: J. Koops, JM. Wielemans, W. Geluyckens, Wikipedia, P.Scheelen, E. Vandecauter
Redactie: P. Scheelen, L. Van achter, M-P Verhoeven, E. Vandecauter